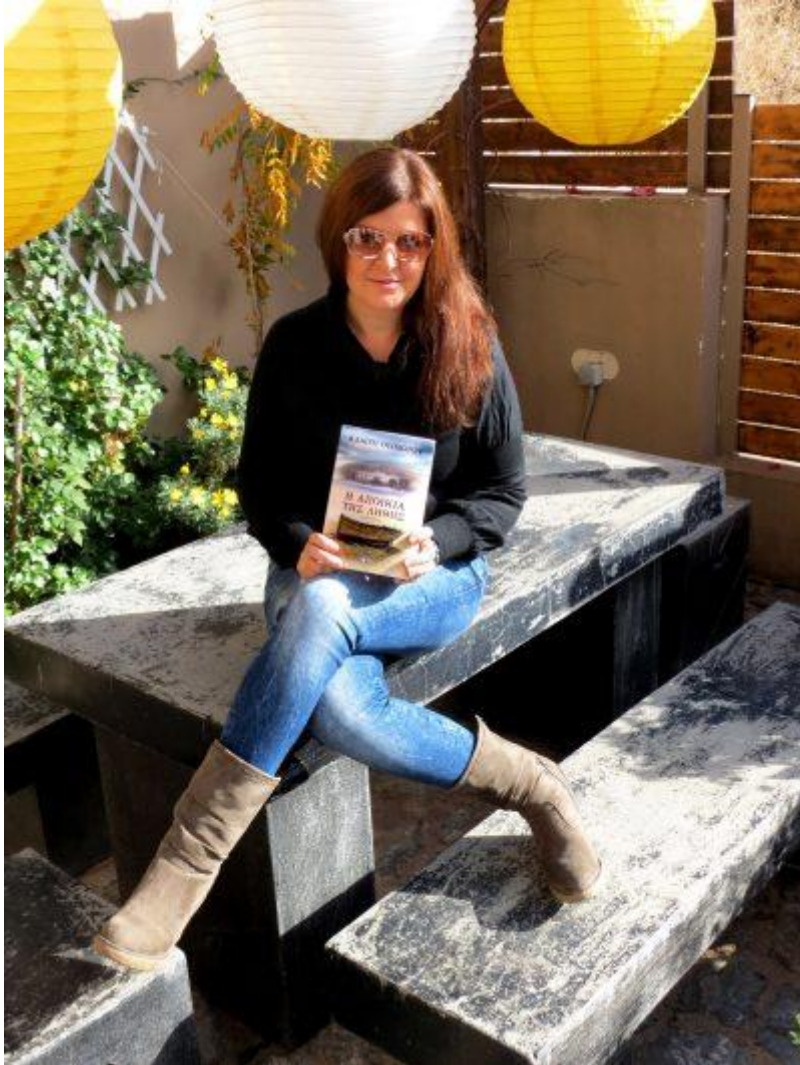

Κλαίρη Θεοδώρου : Η συγγραφή αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς μου

Πέμπτη, 24 Νοέμβριος 2016 - 11:00

Από τη Μαίρη Γκαζιάνη

Η Κλαίρη Θεοδώρου γεννήθηκε στην Ελλάδα και πέρασε τα πρώτα παιδικά της χρόνια στη Γερμανία. Ζει στην Αθήνα με τον άντρα της και τα τέσσερα σκυλιά τους και λατρεύει τα ταξίδια. Είναι απόφοιτος του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών και έχει πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές σπουδές στη Διδακτική Ξένων Γλωσσών και την Εκπαιδευτική Αξιολόγηση. Επίσης έχει σπουδάσει φωτογραφία κι έχει εργαστεί ως φωτογράφος και συντάκτρια σε ελληνικά περιοδικά. Σήμερα εργάζεται σε σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ενώ παράλληλα ασχολείται με την καλλιτεχνική φωτογραφία, συμμετέχοντας σε ατομικές και ομαδικές εκθέσεις. Η Αποικία της Λήθης είναι το τρίτο μυθιστόρημά της. Κυκλοφορούν επίσης τα βιβλία της Salvadera και Globus.

ΕΡ. Κυρία Θεοδώρου γεννηθήκατε στην Ελλάδα αλλά ζήσατε τα πρώτα παιδικά σας χρόνια στη Γερμανία. Τι σας έχει μείνει πιο έντονα στη μνήμη από τα χρόνια της Γερμανίας;

ΑΠ. Οι ατελείωτες βόλτες με τη μαμά μου στην πόλη, τα κατακόκκινα φύλλα το φθινόπωρο, η μυρωδιά της βρεγμένης γης, το έλκηθρο στο χιονισμένο λόφο πίσω από το σπίτι μας, τα βράδια που μου διάβαζαν οι γονείς μου στο κρεβάτι πριν κοιμηθώ.

ΕΡ. Είστε απόφοιτος του Τμήματος της Γερμανικής γλώσσας και Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών και εργάζεστε ως εκπαιδευτικός. Ποια ανάγκη σας ώθησε να ασχοληθείτε με τον τομέα της εκπαίδευσης;

ΑΠ. Παρόλο που υπήρξα ανέκαθεν καλλιτεχνική φύση, δεν μετανιώνω στιγμή για την απόφασή μου να σπουδάσω Γερμανική Φιλολογία. Οι σπουδές αυτές μου άνοιξαν νέους δρόμους, μου επέτρεψαν να εμβαθύνω στην κουλτούρα, στη λογοτεχνία και στη φιλοσοφία του Γερμανικού Πολιτισμού και παράλληλα μου έδωσαν τη δυνατότητα, όταν ξεκίνησα πια να ασκώ το επάγγελμα της καθηγήτριας Γερμανικών, να συναναστρέφομαι καθημερινά με παιδιά. Ειλικρινά, όσο κι αν ακούγεται κλισέ, δεν υπάρχει τίποτα πιο

αναζωογονητικό και ευεργετικό συνάμα από την επαφή με τις τόσο φρέσκες και ειλικρινείς ιδέες των μαθητών μου. Και παράλληλα τίποτα πιο ικανοποιητικό από το να βλέπεις ότι συνεισφέρεις κι εσύ στην εξέλιξη τους, στη διαμόρφωση του ήθους και του χαρακτήρα τους. Πέρα απ' όλα αυτά όμως δεν ένιωσα ποτέ τις συγκεκριμένες σπουδές ή το συγκεκριμένο επάγγελμα ως τροχοπέδη στα υπόλοιπα πράγματα που επιθυμούσα να κάνω. Και κάπως έτσι σπούδασα τελικά και φωτογραφία – όνειρο ζωής – και ασχολήθηκα τόσο με τη συγγραφή όσο και με τη φωτογραφία ως αναπόσπαστα κομμάτια της ζωής και της ψυχοσύνθεσης μου.

ΕΡ. Ζείτε στην Αθήνα και έχετε 4 σκυλιά. Τι πιστεύετε για τη σχέση των ανθρώπων με τα ζώα;

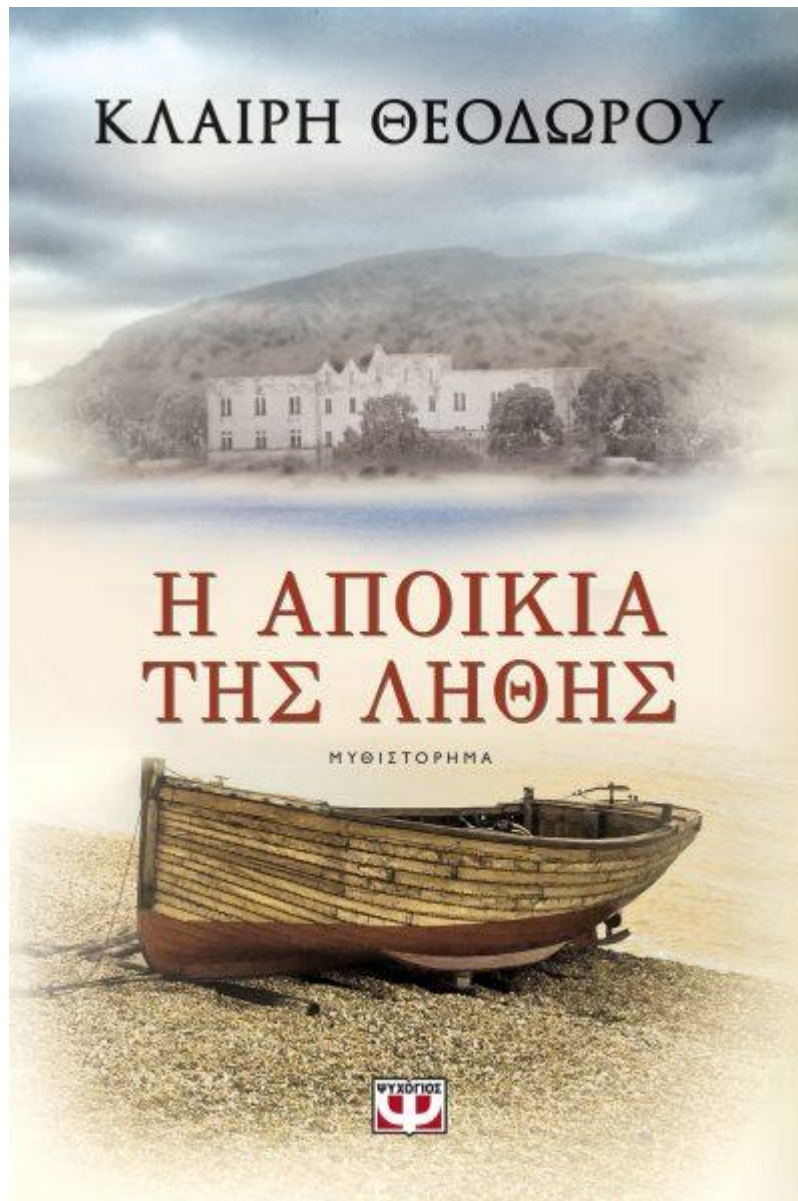
ΑΠ. Νομίζω ότι γενικότερα η σχέση μας με τα ζώα είναι το δώρο που έχει επιλέξει να μας κάνει ο Θεός στο δύσκολο αυτόν κόσμο που ζούμε. Δεν υπάρχει πιο αγνή και ανιδιοτελής μορφή αγάπης, γι' αυτό και δεν θα μπορούσα να φανταστώ τη ζωή χωρίς τα σκυλιά μου. Είναι μαζί μου νοητά όλη τη μέρα, τους αφιερώνουμε με τον άντρα μου σχεδόν την κάθε ελεύθερή μας στιγμή, αποτελούν το λόγο να χαμογελώ ακόμα και σε πολύ μελανές στιγμές της ζωής μου. Δυστυχώς αυτήν τη στιγμή που μιλάμε τα σκυλιά μας είναι πια 3 και όχι 4. Η Μπόνι μάς «έφυγε» πριν από λίγο καιρό, πλήρης ημερών, αφήνοντάς μας απαρηγόρητους. Ελπίζω να μου κουνάει την ουρίτσα της και να μου γελάει – ναι, όντως γελούσε – από εκεί ψηλά!

ΕΡ. Ασχολείστε με τη φωτογραφία. Τι θέλετε να εκφράσετε μέσα από το φωτογραφικό σας φακό;

ΑΠ. Ιστορίες. Προσωπικές και υποκειμενικές. Αυτό εκφράζει και αποτυπώνει πάντα, στα δικά μου τουλάχιστον μάτια, η φωτογραφία. Ακόμα και εικόνες που αποτελούν είδηση και είναι κομμάτι ρεπορτάζ αντανακλούν πάντα τον αντικατοπτρισμό της ματιάς του φωτογράφου. Είναι η επιλογή αυτού που εκείνος ήθελε τη συγκεκριμένη στιγμή να πει και να παρουσιάσει, το κάδρο που αυτός αποφάσισε πως έπρεπε να απομονωθεί από το ευρύτερο σύνολο. Τόσο με τις φωτογραφίες μου λοιπόν, όσο άλλωστε και με τα βιβλία, προσπαθώ να διηγηθώ ιστορίες, να ταξιδέψω τους θεατές και τους αναγνώστες σε κόσμους διαφορετικούς, να τους αποκαλύψω ένα κομματάκι του πυρήνα της ύπαρξής μου.

ΕΡ. Με τη συγγραφή πότε αρχίσατε να ασχολείσθε; Τι είναι για σας η συγγραφή;

ΑΠ. Έγραφα πάντα, από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου, από παιδάκι στην ουσία. Ήταν ένα είδος ψυχικής ανάγκης, ένας τρόπος έκφρασης απαραίτητος στην καθημερινότητά μου. Αλλά ποτέ ως ένα σημείο δεν είχα σκεφτεί να προχωρήσω ένα βήμα παραπέρα, να επικοινωνήσω μέσα από τα γραπτά μου με τον κόσμο. Σε κάποια πολύ δύσκολη στιγμή της ζωής μου, το 2007, έπεσα στη συγγραφή με τα μούτρα. Είχα ανάγκη να ξεχαστώ, να βυθιστώ σε έναν κόσμο διαφορετικό, ξένο στα προβλήματα της καθημερινότητάς μου. Και κάπως έτσι η μια σελίδα έφερε την άλλη και γεννήθηκε το πρώτο μου μυθιστόρημα με τον τίτλο «Salvadera». Και με αυτό το βιβλίο άνοιξε στην ουσία για εμένα ένας δρόμος. Γιατί πλέον η ανάγκη μου να γράφω έπαυσε να είναι απλά εσωτερική, τώρα πια τα γραπτά μου είχαν βγει στον έξω κόσμο. Τον ίδιο αυτό δρόμο εξακολουθώ να διαβαίνω ακόμα σήμερα και είμαι βέβαιη πως θα είναι μακρύς. Γιατί πλέον η συγγραφή αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς μου, δεν μπορώ – νιώθω ότι δεν έχω το δικαίωμα – να εγκλωβίσω τις ιστορίες που αφυπνίζονται μέσα μου, να τις καταδικάσω στην αφάνεια.

ΕΡ. Πρόσφατα κυκλοφόρησε το βιβλίο σας με τίτλο «Η αποικία της λήθης», ένα βιβλίο που απόλαυσα -παρά την τραγικότητά του- γιατί ξεφεύγει από ότι έχουμε συνηθίσει να διαβάζουμε. Πως εμπνευστήκατε το θέμα του;

ΑΠ. Το θέμα του συγκεκριμένου βιβλίου στριφογυρίζει στο μυαλό μου πολλά χρόνια τώρα. Ήταν όμως δύο οι καθοριστικοί παράγοντες για τη γέννηση αυτής της ιστορίας, δύο εμπειρίες φαινομενικά εντελώς άσχετες μεταξύ τους, που όμως με κάποιο περίεργο τρόπο συνδυάστηκαν στο δικό μου μυαλό. Αρχικά ήταν η πρώτη επίσκεψη μου στη Λέρο το 1993, μόλις είχα τελειώσει το σχολείο και η σκοτεινή έλξη που ένιωσα αμέσως για το χώρο του Ψυχιατρείου. Κυκλοφορούσα καθημερινά με τη φωτογραφική μου μηχανή εκεί τριγύρω, προσπαθώντας να αιχμαλωτίσω εικόνες, να κατανοήσω

λίγο καλύτερα τι συνέβαινε πίσω από το προστατευτικό συρματοπλέγμα.

Χρόνια αργότερα, μετά από ένα καταστροφικό σεισμό στη Δυτική Μακεδονία, όπου το πατρικό σπίτι του παππού μου χαρακτηρίστηκε κατεδαφιστέο, προσπαθούσαμε με τη μητέρα μου να διασώσουμε κάποια από τα οικογενειακά κειμήλια. Ανάμεσά τους βρέθηκε και μια παλιά, ασπρόμαυρη φωτογραφία γάμου. Η νύφη πόζαρε πανέμορφη και χαμογελαστή στο λευκό της νυφικό κρατώντας αγκαζέ το γαμπρό. Του γαμπρού η μορφή όμως ήταν εξαφανισμένη, αφού είχε καλυφθεί όλη, μουτζουρωμένη με μαύρο ανεξίτηλο μελάνι. Ακόμα θυμάμαι πως είχα ανατριχιάσει, όταν είχα πρωτοδεί αυτήν τη φωτογραφία. Ποιο μίσος θα μπορούσε να σπρώξει έναν άνθρωπο να προβεί σε μια τέτοια κίνηση, να θελήσει τόσο πολύ να εξαφανίσει κάποιον από προσώπου γης, ώστε να νιώσει την ανάγκη να τον εξαλείψει δια παντός ακόμα και από μια γαμήλια φωτογραφία; Κάλως έτσι και ύστερα και από επόμενες επισκέψεις στη Λέρο άρχισα να πλάθω μέσα μου το σενάριο, την ιστορία του βιβλίου αυτού συνθέτοντας αναδυόμενες μνήμες, βιώματα και πλαστές επινοήσεις και εντάσσοντάς τα στο κατάλληλο, κατά τη γνώμη μου, σκηνικό.

ΕΡ. Ποια είναι η αποικία που αναφέρεται στον τίτλο και γιατί της λήθης;

Το Κρατικό Θεραπευτήριο Λέρου ιδρύθηκε το 1958 με την ονομασία «Αποικία Ψυχοπαθών Λέρου». Παρόλο που το 1965 μετονομάστηκε σε «Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Λέρου» εκείνο παρέμεινε στα χείλη και στις ψυχές όλων εκείνων που σχετίστηκαν μαζί του με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, κυρίως των ίδιων των κατοίκων της Λέρου, ως η «Αποικία». Ακόμα και σήμερα λοιπόν οι ντόπιοι αναφέρονται στο Θεραπευτήριο με αυτήν την ονομασία, γι' αυτό και η λέξη «Αποικία» στον τίτλο του βιβλίου. Όσον αφορά τώρα στη λήθη, τα πράγματα είναι απλά και δυστυχώς κυριολεκτικά. Γιατί, όποιος κατέληγε στη Λέρο ήταν μόνιμα και αμετάκλητα καταδικασμένος σε αυτήν. Ξεχασμένος από την ίδια την οικογένειά του, από τους φίλους του, αλλά και από ένα σύστημα υγείας που εθελοτυφλούσε μπροστά στην ψυχική αρρώστια, που το μόνο που το ένοιαζε ήταν να κρύψει το πρόβλημα κάτω από το χαλί και να το απομακρύνει όσο το δυνατόν γίνεται από κοντά του, στην προκειμένη περίπτωση από τα υπερπλήρη ψυχιατρικά νοσοκομεία της Αθήνας και της Συμπρωτεύουσας.

ΕΡ. Στο εξώφυλλο απεικονίζεται ένα κτίριο -προφανώς η αποικία- και μια βάρκα. Η βάρκα τι συμβολίζει;

ΑΠ. Η βάρκα στο εξώφυλλο έχει διττή σημασία. Από τη μία συμβολίζει τον αποκλεισμό που βιώνουν όσοι σχετίζονται με το Ψυχιατρείο στον τόπο τούτο, περιτριγυρισμένοι από μια θάλασσα σκληρή και απέραντη και από την άλλη αντικατοπτρίζει την ελπίδα, ότι δηλαδή ακόμα κι από έναν τέτοιο καταδικασμένο μέρος υπάρχει πάντα η απειροελάχιστη ελπίδα διαφυγής, η «βάρκα» που μπορεί να μεταφέρει και να σώσει την ύπαρξη και την ψυχή σου.

ΕΡ. Ο δικηγόρος Δημοσθένης Κομνηνός έχρισε τον εαυτό του πολύ αυστηρό δικαστή αγαπημένων του προσώπων. Ποια συναισθήματα τον οδήγησαν ως εκεί;

ΑΠ. Ο Δημοσθένης είναι έρμαιο της – δικαιολογημένης – οργής του. Το μέγεθος της προδοσίας που βιώνει είναι ασύλληπτο, ιδίως, αν αναλογιστεί κανείς πως αυτή πηγάζει από τα δύο πιο αγαπημένα και κοντινά του άτομα. Όσο λοιπόν κι αν είναι σκληρές οι μετέπειτα αποφάσεις του, ο πόνος που τις παρακινεί είναι από τους χειρότερους που μπορεί να υπάρξουν, καθότι ολόκληρη η ζωή του Δημοσθένη γκρεμίζεται σε μόλις λίγα λεπτά και δεν μπορεί να κάνει ο ίδιος τίποτα για να διορθώσει την κατάσταση, να ξυπνήσει από τον εφιάλτη στον οποίο η κακή του μοίρα τον έχει καταδικάσει.

ΕΡ. Ο Άλκης πληρώνει την επιτολαιότητα μιας πράξης της εφηβείας του. Δικαιολογεί η εφηβεία τον τρόπο που λειτούργησε;

ΑΠ. Κατά μία έννοια τίποτα δεν μπορεί να δικαιολογήσει την πράξη στην οποία έχει προβεί ο Άλκης. Από την άλλη όμως, όταν διαδραματίζονται όλα αυτά ο Άλκης είναι ακόμα παιδί, ένας έφηβος που παρόλο που γνωρίζει τη διαφορά μεταξύ σωστού και λάθους, είναι αδύνατο να ελέγξει το συναίσθημα του και να αντισταθεί. Και γι' αυτόν το λόγο, κατά τη γνώμη μου, ο Άλκης είναι η τραγικότερη φιγούρα σε όλη αυτήν την ιστορία. Άγεται και φέρεται σαν το πρόβατο στη σφαγή, χωρίς ο ίδιος να το συνειδητοποιεί και χωρίς να είναι σε θέση να επέμβει και να αλλάξει τον ρου των γεγονότων.

ΕΡ. Πόσο επηρεάζει ο ιδρυματισμός έναν υγιές άτομο; Υπάρχει περίπτωση επανένταξης εκτός ιδρύματος;

ΑΠ. Εξαρτάται για το τι είδους ίδρυμα μιλάμε και για το ποιες συνθήκες επικρατούν εκεί. Νομίζω ότι στην περίπτωση της Λέρου, πριν από τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες που ξεκίνησαν κυρίως μέσω χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων αποκατάστασης από την Ε.Ε. το 1990, τα πράγματα ήταν πολύ δύσκολα και η ιδρυματοποίηση σχεδόν μονόδρομος. Σήμερα, μέσω της κοινωνικής και οικονομικής ενσωμάτωσης, της επαγγελματικής ένταξης των ατόμων με ψυχοκοινωνικά προβλήματα και της σταθερής στήριξής τους από τον Κοινωνικό Συνεταιρισμό Περιορισμένης Ευθύνης, εν συντομία ΚΟΙΣΠΕ, που ιδρύθηκε το 2002, τα πράγματα είναι πολύ καλύτερα και τα αποτελέσματα αργά μεν αλλά ενθαρρυντικά!

ΕΡ. Η Σοφία παραδίδεται εύκολα σε κάθε άντρα που βρέθηκε στον δρόμο της. Στον Δημοσθένη, στον Άλκη, στον Τζόνι. Ποια συναισθηματική ανάγκη της προσπαθούσε να καλύψει;

ΑΠ. Η Σοφία είναι μια κοπέλα ανώριμη και αφελής. Γνωρίζει τον Δημοσθένη που έχει τα διπλάσια χρόνια της σε πολύ νεαρή ηλικία και από εκεί και έπειτα συμπεριφέρεται με βάση το συναίσθημα και τα πάθη της, χωρίς να ζυγίζει λεπτό τις συνέπειες των πράξεών της. Τα λάθη της είναι επαναλαμβανόμενα και στην προσπάθειά της να καλύψει ίσως το συναισθηματικό της κενό και να ζήσει έναν έρωτα δυνατό και μοναδικό γκρεμίζει τα πάντα γύρω της και πληγώνει ανεπανόρθωτα – πέρα από τον εαυτό της τον ίδιο – εκείνους που αγαπά περισσότερο στον κόσμο.

ΕΡ. Η Έλλη είναι το τραγικά αθώο πρόσωπο που ψάχνει την άκρη του μίτου για να χαράξει την πορεία του παρελθόντος της. Παρά το νεαρό της ηλικίας της -μόλις 18 χρονών- συμπεριφέρεται ώριμα και αναζητεί τις ρίζες της. Που οφείλεται η ωριμότητά της;

ΑΠ. Νομίζω ότι οποιοδήποτε παιδί μεγαλώνει στις συνθήκες που βιώνει η Έλλη, θα ανέπτυξε μια ωριμότητα πέρα από το συνηθισμένο. Η Έλλη μεγαλώνει χωρίς μητέρα και με έναν πατέρα που ναι μεν της παρέχει τα πάντα, όχι όμως το σημαντικότερο,

δηλαδή την αγάπη και την αποδοχή του. Στην ουσία είναι μόνη της, εγκαταλελειμμένη και από τους δυο γονείς της και αναγκασμένη να βρει ισορροπίες και δύναμη μέσα από τη δική της ύπαρξη και μόνο.

ΕΡ. Ποιο θεωρείτε ότι είναι το πιο τραγικό πρόσωπο της ιστορίας που γράψατε;

ΑΠ. Όπως ανέφερα και πριν ο Άλκης είναι εκείνος ο οποίος βιώνει την πιο σκληρή μοίρα και δεν μπορεί να κάνει τίποτα για να την αποφύγει. Όλοι οι υπόλοιποι ήρωες του βιβλίου έχουν ανά διαστήματα τουλάχιστον το δικαίωμα της επιλογής και της ελεύθερης βούλησης, είναι οι ίδιοι υπαίτιοι για την πορεία και την κατάληξη τους, όποια κι αν είναι αυτή. Ο Άλκης όμως καταδικάζεται σε μια φυλακή από την οποία δεν υπάρχει κανένας τρόπος διαφυγής.

ΕΡ. «Πόσο επιφανειακές είναι στ' αλήθεια οι ανθρώπινες σχέσεις;» ρωτάτε σ' ένα σημείο το βιβλίου. Εσείς τι πιστεύετε;

ΑΠ. Πιστεύω ότι όντως είναι πολύ δύσκολο να βιώσει κανείς αληθινές και βαθιές ανθρώπινες σχέσεις. Ιδίως στην εποχή μας, όπου η ταχύτητα και το εφήμερο χαρακτηρίζουν τα πάντα, τα πράγματα δυσκολεύουν ακόμα περισσότερο. Σίγουρα όμως δεν είναι ακατόρθωτο. Απλά πρέπει να συνειδητοποιούμε όλοι μας πως οποιαδήποτε σχέση θέλει δουλειά και φροντίδα καθημερινή και πως, όταν έχουμε την τύχη να ζούμε κάτι καλό, πρέπει να το προστατεύουμε με νύχια και με δόντια.

ΕΡ. Αφού σας ευχαριστήσω και σας ευχηθώ καλοτάξιδο το νέο βιβλίο σας, θα σας ζητήσω να κλείσετε με μια δική σας φράση αυτή τη συνέντευξη.

ΑΠ. Εύχομαι «Η Αποικία της Λήθης» να σας προσφέρει ένα ταξίδι μοναδικό, να σας ανοίξει παράθυρα σε νέους κόσμους, να σας προβληματίσει, παράλληλα όμως να σας γεμίσει με ελπίδα και φως. Γιατί μέσω της κάθαρσης τα πάντα είναι πλέον δυνατά και οι δεύτερες ευκαιρίες υπάρχουν μόνο και μόνο για να διορθώνουν τα «κακώς κείμενα» με τον καλύτερο τρόπο.

*** Το βιβλίο «Η απουκία της λήθης» της Κλαίρης Θεοδώρου κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ψυχογιός

Μαίρη Γκαζιάνη

Γεννήθηκε στα Ιωάννινα. Μεγάλωσε στην Αθήνα όπου ζει μέχρι σήμερα και εργάστηκε ως τραπεζοϋπάλληλος. Στο παρελθόν ασχολήθηκε ερασιτεχνικά με την φωτογραφία ενώ τώρα ζωγραφίζει και παράλληλα γράφει. Τον Μάιο του 2012 κυκλοφόρησε την πρώτη ποιητική της συλλογή με τίτλο «Σου γράφω...», τον Σεπτέμβρη 2013 κυκλοφόρησε το πρώτο της μυθιστόρημα με τίτλο ΕΝΑ ΦΕΓΓΑΡΙ ΛΙΓΟΤΕΡΟ και τον Ιούνιο του 2014 κυκλοφόρησε το βιβλίο της ΤΑ ΠΛΗΚΤΡΑ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ από τις εκδόσεις ΟΣΤΡΙΑ. Επίσης, το παραμύθι της «Το ψαράκι του βυθού» συμπεριλαμβάνεται στο βιβλίο «Παραμύθια και Μαμάδες» εκδόσεις Βερέττα 2015. Γράφει στίχους για τραγούδια, υπήρξε ραδιοφωνική παραγωγός ενώ μεγάλες της αγάπες είναι το θέατρο και ο χορός με τα οποία ασχολείται ερασιτεχνικά.

Από τον Σεπτέμβρη του 2016 συμμετέχει στην τηλεοπτική εκπομπή ΚΑΛΩΣ ΤΟΥΣ που μεταδίδεται από την τηλεόραση Αιγαίο, ΟΤΕ TV (πλατφόρμα 668).